

prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești
Judecător: M. Nicorici
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: A. Albu, E. Bejenaru, A. Toderaș

ÎNCHEIERE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Dumitru Visternicean
Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Adrian Armaș prin intermediul avocatului Simion Frumusachi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Osadci împotriva lui Adrian Armaș cu privire la restituirea prestației,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2017, prin care s-a admis apelul depus de Sergiu Osadci, s-a casat hotărârea Judecătoria Soroca, sediul Florești și s-a emis o nouă hotărâre cu privire la admiterea parțială a acțiunii, în rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 5 septembrie 2016, Sergiu Osadci a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Adrian Armaș cu privire la restituirea prestației.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 8 iulie 2010, a procurat de la Adrian Armaș un automobil de model Opel Frontera cu numărul de înmatriculare XXXXX, numărul motorului XXXXX, caroseria XXXXX, anul fabricării 1992, înregistrat cu drept de proprietate pe numele lui Adrian Armaș.

Reclamantul a susținut că nu a întocmit un contract de vânzare-cumpărare, doar s-au limitat la perfectarea unei procuri.

Sergiu Odsaci a menționat că, la 25 mai 2014, a vândut automobilul de model Opel Frontera lui Gheorghe Sorocean. La 25 octombrie 2014, Gheorghe Sorocean a

încercat să-și înmatriculeze automobilul pe numele său, însă în urma verificării tehnice s-a constatat că numărul șasiului XXXXX corespunde standardelor de uzină, iar simbolurile 230TR0069472 au fost ștanțate mecanic în condiții artisanale după înlăturarea semnificației de uzină. Totodată s-a stabilit că automobilul nominalizat a fost introdus pe teritoriul Republicii Moldova în condiții ilegale, deoarece conform informației furnizate de Serviciul Vamal, în baza de date lipsesc înregistrări referitor la plasarea în regim vamal import a automobilului în cauză.

Astfel, la 8 decembrie 2014, Gheorghe Sorocean a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Osadci cu privire la restituirea prestației. Prin hotărârea Judecătorei Căușeni din 8 iunie 2015, care a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, s-a admis acțiunea, s-a încasat din contul lui Sergiu Osadci în beneficiul lui Sergiu Sorocean suma achitată pentru procurarea automobilului în mărime de 2500 euro.

Sergiu Osadci a relatat că, potrivit hotărârilor enunțate, Adrian Armaș a procurat un automobil, introdus ilegal în țară, care nu putea fi pus în circuitul civil, iar datorită iresponsabilității angajaților instituției abilitate cu competența de înregistrare a automobilelor, acesta a fost înregistrat fără a fi supus examinării tehnice.

Reclamantul a menționat că, la 29 februarie 2016, executorul judecătoresc a intentat procedura de executare în privința sa, iar la 1 aprilie 2016 documentul executoriu a fost executat.

Sergiu Osadci a specificat că pe lângă sumele indicate conform titlului executoriu din 8 iunie 2015, a achitat la contul executorului judecătoresc suma de 7113,27 lei, ce constă din onorariul executorului judecătoresc în mărime de 6225,02 lei și cheltuieli de executare în sumă de 888,25 lei.

La 11 martie 2016, Sergiu Osadci a sesizat Procuratura raionului Florești privind faptele constatate în cadrul examinării litigiului civil. La 25 martie 2016, Sergiu Osadci a fost recunoscut în calitate de parte vătămată în cadrul dosarului penal. La 4 aprilie 2016, s-a dispus începerea urmăririi penale conform elementelor infracțiunii prevăzute de art.276 alin.(1) Codul penal, iar la 23 aprilie 2016, a fost dispusă ridicarea automobilului de model Opel Frontera, cu numărul de înmatriculare XXXXX, care a fost recunoscut în calitate de corp delict și anexat la materialele cauzei penale.

Reclamantul consideră că, a avut loc o îmbogățire fără just temei a lui Adrian Armaș și acesta este obligat să-i restituie sumele încasate pentru procurarea automobilului, precum și cheltuielile de judecată și executare.

Solicită Sergiu Osadci încasarea din contul lui Adrian Armaș în beneficiul său a sumei de 2500 euro, achitată pentru procurarea automobilului de model Opel, cu numărul de înmatriculare XXXXX, urmând ca pârâtul să-și primească bunul mobil nominalizat de la organul de urmărire penală după soluționarea definitivă a cauzei penale, încasarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei precedente

în mărime de 6410 lei, cheltuielilor de executare a hotărârii Judecătorei Căușeni din 8 iunie 2015 în sumă de 7113,27 lei, cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei și taxa de stat în sumă de 2211 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca sediul Florești din 19 aprilie 2017, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 76-82).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2017, s-a admis apelul depus de Sergiu Osadci, s-a casat hotărârea Judecătorei Soroca, sediul Florești din 19 aprilie 2017 și s-a emis o nouă hotărâre cu privire la admiterea parțială a acțiunii, s-a încasat din contul lui Adrian Armaș în beneficiul lui Sergiu Osadci prestația pentru procurarea automobilului de model Opel Frontera cu număr de înmatriculare XXXXX în sumă de 2300 euro, în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, cheltuielile de judecată suportate la examinarea cauzei precedente în mărime de 6410 lei și taxa de stat în sumă de 3869 lei. În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 114-130).

La 8 februarie 2018, Adrian Armaș prin intermediul avocatului Simion Frumusachi a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul, Adrian Armaș prin intermediul avocatului Simion Frumusachi, în motivarea recursului a indicat că instanța de apel la adoptarea deciziei contestate, a aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

Recurentul a menționat că cererea de apel a fost depusă și semnată de o persoană care nu avea dreptul să declare apel. Potrivit Registrului persoanelor cu drept de a activa în calitate de avocat pentru anul 2017, avocatul Sergiu Mocanu, care a semnat cererea de apel, nu avea dreptul de a activa în calitate de avocat. Astfel recurentul consideră că cererea de apel urma a fi restituită.

Totodată recurentul a specificat că acțiunea înaintată de Sergiu Osadci urmează a fi respinsă ca fiind depusă cu expirarea termenului de prescripție, deoarece reclamantul a invocat că a procurat automobilul la 8 iulie 2010, iar acțiunea a fost depusă la 5 septembrie 2016.

Recurentul a relatat că, deși instanța de apel a făcut trimitere la puterea lucrului judecat și s-a bazat pe hotărârea Judecătoria Căușeni din 8 iunie 2015, Curtea de Apel Bălți a omis să aprecieze faptul că potrivit hotărârii enunțate s-a stabilit că automobilul de model Opel Frontera cu număr de înmatriculare XXXXX a fost înregistrat fără a fi supus examinării tehnice din cauza iresponsabilității angajaților instituției abilitate cu competența de înregistrare a automobilelor.

La 7 martie 2018, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs lui Sergiu Osadci

informându-l că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Pînă la examinarea cauzei, Sergiu Osadci nu a depus referință la cererea de recurs prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Adrian Armaș prin intermediul avocatului Simion Frumusachi este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată în termen recursul declarat de Adrian Armaș prin intermediul avocatului Simion Frumusachi la 8 februarie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2018.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei

atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către

Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Adrian Armaș prin intermediul avocatului Simion Frumusachi este formulată în baza art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), ibidem, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, ibidem, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Adrian Armaș prin intermediul avocatului Simion Frumusachi a formulat prezenta cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Adrian Armaș prin intermediul avocatului Simion Frumusachi nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Adrian Armaș prin intermediul avocatului Simion Frumusachi se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Dumitru Visternicean

Iuliana Oprea